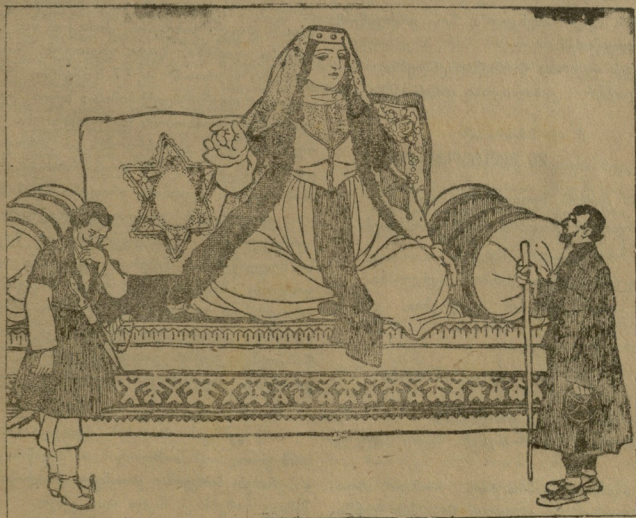

ქვირა

№ 48

მ ა თ რ ბ ნ დ 1917

მომხსენებელი ყრბი მოგვები

საქართველო. მოდი, შეილო, აი ამ ბედოვლითა ლამის სულ გაფლანგა ჩემი ქონება. რაღაც კოტაოდენი გადარჩა, მოდი და შენ იაღე შენს გამოჯელ მზრომელ ხელში.

ქართული პროზული ყრილობა

19 გიორგოზისთვე.

ყრილობა გაიხსნა სახელმწიფო თეატრში, შუადღის პირველ საათზე.

კრება გახსნა აკაკი ჩხენკელმა.

ყრილობის თავმჯდომარეთ არჩეულ იქმნა ნოე ჟორდანიანი.

ყრილობას დაესწრო მრავალი ხალხი.

ყრილობამ დიდი აღტაცება გამოიწვია დამსწრეთა შორის.

ილაპარაკა: აკაკი ჩხენკელმა, ნოე ჟორდანიანი და ნიკიტა თალაკვაძემ.

ილაპარაკეს უცხოთა წარმომადგენლებმა.

კრებას დაესწრო კათალიკოსი და ამხანაგი ეშმაკი.

20 გიორგოზისთვე.

ყრილობა გაიხსნა შუადღის 2 საათზე.

ნოე ჟორდანიანი წიკითხა თავისი მოხსენება.

ფილიბე მხარაძემ ილაპარაკა...

ილაპარაკეს პარტიათა წარმომადგენლებმა.

კრებას კათალიკოსი არ დასწრებია. ეშმაკი დაესწრო.

21 გიორგოზისთვე.

ყრილობა გახსნა ნოე ჟორდანიანი.

კ. იფხაზმა წიკითხა მოხსენება ჩვენი მამულეების შესახებ.

ნოე ჟორდანიანი გამოაცხადა, რომ ის ახლო მომავალში გააუქმებს ყოველგვარ წოდებას ჩვენში.

თავდა ანანატორია კრებაზე თავდალათ მოვიდა, კრებიდან უთავადო დაბრუნდა.

ყრილობას დაესწრო ანხ. ეშმაკი. კათალიკოსი ყრილობას არ დასწრებია.

ნესტორ ცერცვაძემ ანხ. ეშმაკს უკმაყოფილება განუცხადა, რომ მას ილაპარაკის ნება არ მისცეს.

დავით ხარტიშვილს არაფერი უნდა მოეფილება არ განუცხადებია.

დაიწყა სექციებში მუშაობა*).

ისტორიკოსი.

ეშმაკის დაკრებები

როგორც მოსალოდნელი იყო, ეშმაკის დეკრეტებმა სახელი მოუხვეჭეს მის დიდებულ ავტორს და სახელის მოხვეჭასთან ერთად ერთი ასად გამრავალდა ეშმაკის მიმდევართა რიცხვი. ბოლო შეიკრების ზრდას უკვე საზღვარი დაედო და არა თუ ზრდას დაედო საზღვარი, პირიქით მათ დნობას დასაწყისი გავხსნა. ხუთი დეკრეტი, მოთავსებული „ეშმაკის მთარახანი“ მე-47 ნომერში, ეს ხუთი მარგალიტა დეკრეტმდებლობისა; ხუთი უდიდესი აქტია სამართლიანობისა და უკიდურესი კაცთმოყვარეობისა. ჯერ კაცობრიობას არ ახსოვს მათი შავგარი რამ და არც შეიძლება ახსოვდეს, ვინაიდან ამის მაგვარი ქვეყანაზე არაფერი არ მომხდარა.

ჯოჯოხეთის დაუღალავ დიქტატორს, რასაკვირველია, იმ ხუთი დეკრეტით არ შეეძლო თავისი მოღვაწეობის შეჩერება. არ შეეძლო პირველ ყოვლისა იმისთვის, რომ დღეს შინაგანი ბრძოლა უმთავრესათ დეკრეტების გარშემო სწარმოებს და ხალხში უდიდესი მოთხოვნილებაა აქვს დეკრეტთა წარმოებას. ნაქმის გასაფართოებლათ ანხ. ეშმაკმა განიზრახა რეკვიზიცია მოუხდინოს ბურჟუაზიულ

*) ეშმაკის მთარახანს რედაქცია ამით აცხადებს, რომ ვინაიდან ამ ნომრისთვის არ მოკსწრო მხატვრული დასურათება პირველი ეროვნული ფრაილობის, ამიტომ შემდეგ ნომრებს ეს ნაკლი აღარ ექნება.

აგრეთვე მომავალ ნომერში იქნება ვრცელი დაწერილობა ზეიმისა და მუხით კამოტანელი შთაბეჭდილებანი. ესთხოვთ შეთხვევებს წესიერება დაიცვათ და ნუ აღელვებთ შემდეგ ნომრებზე. მომენტო გვაჯალებს შეტყიდურთხილებს და ზომიერებას.

გამოცემათა სტამბებს, იშოვოს ძლიერი შტატი ასოთამწეობათა (კარტის მოთამაშეები არ უნდა) და მათის საშუალებით გააასკეცოს დეკრეტთა ფაბრიკაცია.

იქედია, ეს კეთილი განზრახვა განზრახვად არ დარჩება და მალე იხილავს კაცობრიობა ამ მხრივ ჯერ უნახვე სასწულებს. ამ უკანასკნელ კვირეში მშ. ემშაკმა გამოისცა შემდეგი დეკრეტები:

დმკრპტი № 6.

დეკრეტარი ჯოჯოხეთის ემშაკი საბოლოოდ და სუფიკულად გაწვევტ უღიკეს საკითხს ასტრიაიასს, საკითხს ერთხელს. ჩვენს ვინა-ნებთ: შეიგეს უფელ კეს დედა-მეწას უფელ კეს უფელმა და კარეშე მისს სრულა აფიოკა-მორეგევის უფლება. ამს შეუქდა სრული ჩა-შაშორება ბატონი სსხელმწიფოსკან. კეთილ-დღეობის და ხელხათ შორის სოლიდარობის გა-საღრმავებლათ ჩვენს ფაღრშავებთ შეშენებას შესახებ ავტონომიის. შეიგეს ცაღვე არსებობის უფლება არა თუ ცაღვე ერებს, არამედ ცაღვე ტომებს, ჯგუფებს, გვარებს, ოჯახებს და რაღ ვგელაზე უფრო საჭიროა ცაღვე-ქმრებს.

ემშაკი.

აი მოქალაქენო, კემშარიტი გადაწყვეტა მძი-შე ეროვნული საკითხისა. მართლაც, ტენდენცია განცალკევებისა აქ მიყვანილია უკიდურეს ლოდი-კურ დასკვნამდე და ვის შეუძლია სთქვას, რომ პირველი მუხლი დეკრეტისა უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე მისი უკანასკნელი მუხლი? რასაკვირ-ველია, არავის. ვის არ მოეხსენება, სამკირიან ოჯახ-ში განდეს ორი რაბლი, რომ საკითხი განცალკე-ვებისა დღიურ წესრიგში დაისვას, ხოლო რაიცა შეეხება ცოლ ქმართა განცალკევებულ ცხოვრების საკითხს, თუ არა ვცდებით, ეს უმთავრესი საშო-ღეაწყო საქმე იყო საქართველოს ეგზარხოსთა კან-ცელარიებისა.

ჩვენ ვიცით, დანამდვილებითაც ვიცით, რომ ამ უწყარჩინებულეს დეკრეტს მრავალი მოწინააღმ-ღებე აღმოუჩნდება, სახელდობრ ერების თავისუფ-ლებას არ მოისურვებს ბატონი სხელმწიფო, ტო-მებისას ავტონომიური ვრი, ჯგუფებისას ტომი, გვარებისას ჯგუფი, ოჯახებისას გვარი, ხოლო

ქმრებისას ცოლები, მაგრამ ამის დასაყრდენელია, ღირსება იტრის ოდნავაც არ აკლდება ემშაკის დიდებულ შემოქმედებს.

შაშ გაუმარჯოს თავისუფალ დედა მიწაზე-თა ვისუფალ ევროპას; თავისუფალ ევროპაში, — თავი-სუფალ რუსეთს; თავისუფალ რუსეთში — თავისუფალ კავკასიას; თავისუფალ კავკასიაში თავისუფალ ამიერ კავკასის; თავისუფალ ამიერ კავკასიაში თავისუფალ საქართველოს; თავისუფალ საქართველოში თივისუ-ფალ იმერეთს; თავისუფალ იმერეთში თავისუფალ გურიას; თავისუფალ გურიაში თავისუფალ ბასილეთის საზოგადოებას, თავისუფალ ბასილეთის საზო-გადოებაში-თავისუფალ ხიდისთავს; თავისუფალ ხი-დისთავში-თავისუფალ დინაშოსს; თავისუფალ დინა-შობაზე თავისუფალ ონისიმე ჯღიბაძის ოჯახს და თავისუფალ ონისიმე ჯღიბაძის ოჯახში-ცოლ-ქმართა თავისუფლებას.

ველოდეთ, რას მოგვეცემს მომავალი. დიდი ისტორიულ დროში ვცხოვრობთ და მეტი სიურ-თხილე გვმართებს.

დმკრპტი № 7.

ჩვენს, როგორც უხეინესი მეუფის ჯოჯო-ხეთისს, ნება-სურვილია: შეიგეს უფელ მწერალს ნიჭი გენიოსური და შემდგომ ამისა, როგორც ნიჭიერ მწერალს, მიეგეს უფლება უფასოდ სა-დილობის სასაღიფო „იმეღია“.

დეკრეტარი ემშაკი.

მოკლეთ და მკაცრიოდ არის გამოთქმული ამ მცირე განწყობაში ვარდაუელი მოთხოვნილება ქართველ მწერალთა. მათ ავლიათ ნიჭი; ამას გრძნობს ყველა, ვისაც კი მათთან საქმის დაქერა უხდება, მაგრამ დღემდე მათთვის ნიჭის მიცემას არავინ ფიქრობდა. ძველი მთავრობა დინგრა, ახ-ლებიც ჩინთქენ ისტორიაში, მაგრამ არავის აზ-რათ არ მოსვლია ხალხის ამ საჭიროებაზე ზრუნვა.

უყურადღებოთ სტოვებს ამავე საკითხს სასუ-რაათო განკეობა.

რამდენი ხანია უნიკოთ სხედან ეს პატრიცე-მულნი, ქვეყნისა თავს აბეზრებენ და არ იქნა, მთ ვასაქირს ბოლო არ მოვლო.

უნიკომ ს კიდევ გაუმღებდენ ქართველი მწერ-ლები, მაგრამ ამას თანა სდევს ერთი ფრიად სა-

1936 წელი

გრძნობი უმედურება. სასაღილო „ნიელი“, როგორც მოგვხსენებთ დაარსებულია „ნიელი“ ახალგაზრდათათვის. უნიკობეს, მართალია, უმევენ შიგ, მაგრამ ფულს ახდევინებენ. ამგვარათ მწერლისთვის სრულიადც არ არის ხელსაყრელი უნიკობა და აი, ამ ვასაქირს სდებს შალაშის ამხ. ეშმაკის დეკრეტი № 6.

ვისწრაფი დავსძინო, რომ შეიძლება აქაც რაიმე დაბრკოლება ეწიოს ეშმაკის კეთილ განზრახვას და ნიკები არავინ დაარიგოს; დიხს, შეიძლება ჩვენი მწერალნი კვლავ უნიკოთ დარჩენ, მაგრამ მამლის თქმისა არ იყოს: „მე კი მიყვილია და გათენდება თუ არა, ეს ჩემი საქმე არ არისო“, ამხანავ ეშმაკს რასაკვირველია ბრალი არ დაედება.

ისტორიკობი.

ჭ ა ტ ა რ ა ფ ე ლ ე ტ ო ნ ი

მეთვაროვანი რედაქცია

ის, რისთვისაც იბრძვის მთელი რუსეთის დემოკრატია, უშტიკენებულოთ განახორციელა ჩვენმა თურნალმა, „ეშმაკის მათრახმა“.

გრთავარი, ერთფეროვანი ძლიერი მთავრობა დღეს მთელი რევოლუციონური ფრონტის მოთხოვნილებათ ვადაიქა. მთელი რუსეთი მასზე ოცნებობს!

„ეშმაკის მათრახის“ რედაქციას მართალია თავის თავზე ყვირილი არ უყვარს, მაგრამ როცა მისაბამ მაგალითს, მის მიერ ჩადენილს, ვარეშნი ვერა ხედავენ, იძულებული ვხდებით ხმა ამოვიღოთ.

ჩუმი განხეთქილება ცენზიანსა და უცენზო თანამშრომელთა შორის „ეშმაკის მათრახის“ რედაქციაში დღი ხანია სწარმოებდა. პირველ ხანებში ჩვენ ამას დიდ ყურადღებას არ ვაქცევდით, ვინაიდან გვეგონა, საერთო აღტაცება რუსეთის რევოლუციით გამოწვეული და თვლსაზინო საპიროგება ერთი ფრონტის შედგენისა ყველასათვის სასურველ საქმეს წარმოადგენდა. მაგრამ ეს ასე არ გამოდგა. უკიდურესი მარცხენა ფრთა რედაქციის მუშათა

ამხ. X. ხელმძღვანელობით, ეკლუკურ ცდად ხარა სასუფეველსაქენ და დლიურ წესრავში სამოთხის დაბრუნების საკითხი წამოაყენა.

ნაციონალურა გრძნობა ჩვენშიაც ერთობ დრმით არის ფესვგადგმული და ისტორიული ტერიტორიის აღდგენის საკითხსაც ძლიერათ გრძნობთიფეული ჩვენთავანი, მაგრამ ჯოჯოხეთის უმრავლესობა მიინც ვერ გაჰყვა აღნიშნულ გგუფს, ვინაიდან ის კარგათ ჰგრძნობს, რომ ამისათვის ობექტიური პირობები მზათ არ არის. ამასთან ერთად უმრავლესობამ იცის აგრეთვე ისიც, რომ არ არის მტრ უმედურება ჯოჯოხეთისათვის, როგორც სამოთხის დაპყრობა იმ დროს, როცა ობექტიური პირობები ამას ხელს არ უწყობენ.

აი, ამ ნიადაგზე აღმოცენდა ბირეელი განხეთქილება და ზღანაკისტ-თანამშრომელნი რედაქციიდან გადევნებულ იქმენ.

ეს ვარემოება გაითვალისწინეს მემარჯვენე ეშმაკებმა და თავისი საშოქმედო პროგრამა ერთობ ვაბურთუხილეს. იმათი აზრით ჩვენი არსებობაც არა საჭიროთ იქნა აღიარებული და მოგვიწოდებდნ წვირლ ბურჯუაზიაში გათქვევისაქენ.

ცენტრი ჯოჯოხეთისა, ამხ. ეშმაკის ხელმძღვანელობათ წინააღმდეგი იყო, როგორც სამოთხის დაპყრობისა, აგრეთვე გათქვევისაც. ეს უკანასკნელი მას ყოველ შემთხვევაში მიუღებელ რამეთ მიანია.

ამ ნიადაგზე კი ჩამოეკალი ჯოჯოხეთს უფრო ზომიერი ელემენტები ამხ. ხს წინამძღოლობით. იმათ უარყყეს ეშმაკობა, როგორც თანამედროვე ტრადიციული მომენტისთვის შეუფერებელი ხელობა და „დაშიანებში“ გაღიარებენ.

ჩვენ ვიცით რამდენად სასარგებლოა სიმრავლე ამათე იმ კავშირის წყურთა, მაგრამ მოგვეხსენება ისიც, რომ არა ერთისა სიმართლითა განიზომება ძლიერება ამათე იმ კავშირისა. უმთავრესი საქმე შეგნება და ორგანიზაციაა. ამ მხრივ ცენტრი „ეშმაკის მათრახისა“ განსაკვირვებელ კავშირს წარმოადგენს.

— ეშმაკი, მორიელი, კოლო და ისტორიკოსი! აი ოთხება, ერთარსება და განუყოფელი-თუნდაც მცირე ხედასებათა აზრისა, მისწრაფებისა, სურვილისა, აქ შეუძლებელ რასმე წარმოადგენს. თითულ მათვანს, თითქო ესმის მეორის ზრახვა,

შესამის სურვილი და გულის წადები. თუ ოდესმე რაიმე უთანხმოება, წინააღმდეგ მოლოდინისა, მინც იჩენს თავს, საკმარისია აზრთა ურთიერთ შორის ვაზიარება, რომ მყის აღსდგეს ერთი მტკიცე აზროვნება და გაიკფოს ერთი გზა.

მას შემდეგ, რაც „ეშმაკის მათრახის“ რედაქციაში ეს ვრთფეროვანი მთავრობა დამყარდა, ჯერ არ ყოფილა შემთხვევა ამხ. ეშმაკის მოსაზრება დანარჩენ სამ წევრს უარ-ეყოს და აგრეთვე მორიელის გეგმა ეშმაკს ან კოლოს დაეწუნებოის. იგივე ითქმის თვით კოლოსა და ისტორიკოსის შესახებაც. ყოველი მათი სიტყვა მუდამ ეთანხმება ეშმაკისა და მორიელის შეხედულებას.

აი რით დამყარდა შვიდლობიანობა ჩვენს რედაქციაში.

ისტორიკოსი.

უმანკობა

თქვენ აღმათ უკვე იცინით. მოითმინეთ, ჯერ გაიგეთ რაშია საქმე. ნუ თუ ასე სასაცილოა უმანკობაზე ლაპარაკი?

— უმანკობაზე მხოლოდ საბავშვო ქურნალში შეიძლება წერაო, — იტყვის ურწმუნო მკითხველი.

არა, ჩემო კარგო! უმანკობი მოზრდილთა შორისაც არიან და არა თუ მოზრდილთა შორის, წარმოიდგინეთ ნასწავლთა შორისაც.

არა გჯერათ?

მამ, ცხადია, თქვენ არ წაგიკითხავთ თფილი სელ აღვკატთა დაღვნილება. საზოგადოთ ვექილებს თავისი ტრადიცია აქვთ. დამერწმუნებით, მათზე უმანკო ხალხი ძნელათ მოიძვეა დუნიაზე.

ამ ბოლო დროს მათ უმანკობებს ჩირქი მოეცხო. მოგვხსენებათ ზოგიერთმა ვექილმა მილიციაში სამსახური იკისრა.

— მილიციაში?

— პოდელ!

— აი, აი, აი! ვექილი და მილიციაში!

— და აი, სწორეთ ამან ააღვლა მთელი წოდება. მათ დაადგინეს, რომ ვექილისათვის შეუფუ-

რებელია მილიციაში სამსახურის ჩინის მათ უმანკო სახელს ჩირქსა სცებეს.

— დმერთო ჩემო, ასეთი სპეტაკი სახელის შეურაცხყოფა! სად გავიწილა ამგვარი უდიერთი მოპყრობა?

აი მაგალითი:

თედორე ცხვირგიდელამემ გუშინ წინ ხარები გაპყიდა და ასი თუმანი ფული აიღო. სახლში მიმავალს დახედენ მმარცველები და ფული მოსთხოვეს. თედორე უარზეა. მმარცველები ძალას ხმარობენ. მოპყლეს თედორე და ფულეში ვაიტაცეს. მველებს მილიცია დაედევნა. გაჩაღდა სროლა. ერთი მილიციონწრო მოიკლა, მაგრამ დანარჩენებმა თედორეს მველელი შეუპყრეს.

ამით ვათავდა ღრამა.

დაინიშნა სული. თედორეს მველელს ასი თუმანი ფული აქვს, თედორეს ცოლს ასი მანეთიც არ გააჩნია. მიდის თედორეს მველელი კარგ*) ვექილთან, აძლევს 50 თუმანს და ჰჭირობს. თედორეს ცოლს ფული არა აქვს და ვუვექილოთ რჩება. ვანსამართლებს დღეს კარგი ვექილი მვევრმეტყველების კოცნას ანთებს მსაჯულთა წინაშე და ამტკიცებს, რომ თედორე კი არ მოუკლავთ, არამედ მას უნდოდა სწვისი მოკვლა და თავი მოიკლა. კარგი ვექილი ამას ჩინებულათ დაამტკიცებს.

ამით თავედება მელოდრამა.

მსაჯულებს განაჩენი გამოაქვთ. მველელს ანთავისუფლებენ, ხოლო თედორეს მეულელს სჯიან, ვინაიდან მისმა ჰმარმა თავი მოაკვლია ქურდს. თედორეს ხარის ფსი ორათ ვაიყო: ნახევარი დარჩა მმარცველს, ნახევარი ვექილს.

ამით ვათავდა კომედია.

საწყალი მილიციონერი, რომელმაც თავი შეაქლა ყჩაღს, სრულიად გარიყული რჩება და ძველი დრო რომ ყოფილიყო მხოლოდ ალ. ივ. ხატისთვის „რეჩის“ ღირისი ვახდებოდა.

სურათი ამკარაა. ვინ არ იცის, რომ ვექილთა წოდება ეს უმანკოთა კრებულისაგან შესდგება და განა შეიძლება შეურაცხყოფათ არ ჩათვალოს მათ მილიციაში სამსახური?

*) კარგ ვექილი ქვეა ამს, რომელც მტყუნს გამართლებს.

1919 წელი

მე დარწმუნებული ვარ, როცა ჩემს წერილს ასეთი სათაური გავუკეთე, თქვენ მაშინვე მიხვდით, თუ რომელი დარგის უმანკობაზე მექნებოდა ლაპარაკი და ამიტომაც აგიტყდათ სიცილი.

— იცინეთ, იცინეთ მოქალაქენო, ვინაიდან კემშარიტათ საცინელ არს, როცა ადვოკატები თავისი უმანკოების შეურაცხყოფელათ სთვლიან მილიციაში სამსახურს. იცინეთ, იცინეთ და კვალად იცინეთ!

კოლო.

ზავის საკითხი

დღევანდელ ვახტებში გამოქვეყნებულია ის ნაბიჯი, რომელიც გადაამხიჯა კავკასიის კომისარი ატმა დეკლარაციის სახით. ამ ნაბიჯში უკვე ჩამოთვლილია ყველა ის რეფორმატული ნაბიჯები, რომელიც მტკიცე ნაბიჯით უნდა გაატაროს ცხოვრებაში ახალმა მთავრობამ თავისი პირველი გაბედული ნაბიჯის მიხედვით.

ჩვენ მივაქცევთ მკითხველის მთავარ ყურადღებას იმ ნაბიჯისაკენ, რომელიც შეეხება ნაბიჯს ზავის საკითხისაკენ გადაბიჯებულს. „კომისარიატი თავის პირველ ნაბიჯში მტკიცეთ ამბობს, რომ ის გადასდგამს ფრიად ენერგიულ ნაბიჯებს ზავის ჩამოგდებისთვის, შეუფარდებს რა თავისი ნაბიჯებს ამ მხრივ დასავლეთის ფრონტზე გადადგმულ ნაბიჯებს“.

აქ, ჩვენდა სასიხარულოთ აღარ იმეორებენ კოალიციონურ მთავრობათა მიერ გადადგმულ ნაბიჯებს ომის შესახებ, რომ რუსეთის რევოლუციონურმა მთავრობამ თავისი ნაბიჯები ომისა და ზავის საკითხში შეუფარდოს მოკავშირეთა ნაბიჯებს. აქ ჩვენ ვხედავთ სრულიად ახალ ნაბიჯს, რომლითაც კავკასიის მთავრობა თავისი ნაბიჯებს უფარდებს, არა მოკავშირე მთავრობათა ნაბიჯებს, არამედ დასავლეთ ფრონტზე გადადგმულ ნაბიჯებს.

ეს ჩინებული ნაბიჯი კავკასიის ახალი მთავრობისა მეტად საყურადღებო ნაბიჯია და კემშარიტათ ნოითხოვს ფრიად გაბედულ ნაბიჯებს. ჩვენ გვაქვს უფლება გადავსდგათ ასეთი ნაბიჯი და ვიფიქროთ,

რომ კავკასიის მთავრობა ახალი ნაბიჯები გადადგმულ ნაბიჯიდან და კვლავ გადასდგამს უფრო მეტათ გაბედულ ნაბიჯებს. იმედი გვაქვს აგრეთვე, რომ ასეთ გაბედულ ნაბიჯებს ხმარს დაუქერს ამიერ კავკასიის დემოკრატია, როგორც ნაბიჯებს მისი ინტერესების შესაფერს. თავისთავად ცხადია, რომ ამ ნაბიჯებში ოდნავაც არა სჩანს აჩრდილი რაიმე სეპარატიული ნაბიჯისა, ვინაიდან ამიერ-კავკასიის დროებითი მთავრობის მიერ უკვე განცხადებულია, რომ ის თავის მიერ გადადგმულ ნაბიჯებს საფუძვლად შეუფარდებს დასავლეთ ფრონტზე გადადგმულ ნაბიჯებს და მაშასადამე ყოველივე სეპარატიულ ექვემდებარებას თავისი ნაბიჯებს უზრუნველ ყოფს.

მაშ შეუფარდოთ ჩვენი ნაბიჯები დასავლეთის ფრონტის მიერ გადადგმულ ნაბიჯებს და გადავსდგათ უფრო გაბედული ნაბიჯები. ნუ შეგვაშინებს ის გარემოება, თუ ჩვენს ნაბიჯებში ბნელი ძალები დაინახვენ სეპარატიულ ნაბიჯებს, ვინაიდან ბოლოს და ბოლოს ყველა ყველა მიხვდება, რომ მხოლოდ ასეთ ნაბიჯების გადაბიჯებას შეეძლო მტკიცე ნაბიჯით წავეყვანეთ ზავისაკენ.

მაშ გოუმარჯოს ნაბიჯებს!

ბ. თევზაია*).

*) აღსანიშნავია, რომ ერთი ასეთი წერილი, რასაკვირველია, ნაკლებ მდიდარი მტკიცედ და გაბედულ ნაბიჯებით, ამაჟ ავტორის ხელმოწერილი დაიბეჭდა გაზეთ „ერთობის“ მე 200 ნომერში. ჩვენს რედაქციას ვერ გამოუწერებია, თუ როგორ მოხდა ეს ამბავი. ვფიქრობთ, რომ ამასი დიდი მისაწილებათა უნდა ედოს ჩვენს თოსტატულკერათფის (ტულეუფის ადარ გეგები) მოუწესრიგებლობას ჩვენ, როგორც მომხრეს კომისარიატის მიერ გადადგმულ ნაბიჯებისას, არ შეგვეძლო არ დაგვებეჭდა ეს საყურადღებო წერილი ამხ. ბ. თევზაიასი, შეუმოკლებათ

რედაქცია.

შეგვიანებით

კარგა ხანია, ეშმაკო, დაუმეწე ბაგე-პირია, რადგანც ესღა, ხომ იცი, სუფუელაფერი ძეგრია; თუ რომ დაიწე მგზავრება, ფესსაცმელს გვღება ძირია, არა ღა, თათში ჯღომით მუზა „სუკუთობს“, შიწრეა. თფილისს დაგბრუნდი ატერა, ეს რამდენიმე გვირეა, იმერეთს ვიმოგზაურე—გნახე მისვალი ტირია; იქეთ სოფლათ, თუ ქალაქში დიდაა გასაჭირია, შიგრამ ღლთობა და კარტი ვოფელ ნაბაჟზე ხშირია... გაივლი ბაღში ქუთაისს, იხილავ ჟარისკაცებსა, ღვინისვან გამოხუტულთ, ნატოკას, ნაბარბაცებსა, ზოგთაც ხის-ძირში შოლარეთ ბანჭით განტაცებსა,— ერთი არიგებს ქალღღებს, მეორე ხელში სტაცებს! ნახავ ეტლებში მფლმარეთ—სტრიალებენ არღნებსა, არაფერ იმათ ხმას არ სტემს, ვერაფერ ვერას აუნებსა. ესღა დავეხნათ ქუთაისს, თფილისზე ვსწერთ სუთობა, აქაც ბუერე გვაქვს სათქმელი, ვკითხუელთა მისაწლომია; ბეჭვლითი სიტყვა სარკვე, ცხორებებს სწორ-საზომია, ღინც მასში არ ჩანხვდავს, არ არის დასაწლობა!.. ჭო, იმას ვწერდი: აქც-გი სუფუელაფერი ძეგრია, როდემდის უნდა ვიტანოთ ესეღენი გასაჭირია?— არ არის პური, შაქარი, რაც არის, ისიც შიღრეა, მშიერი დამაქვს მუწელი, ატერ ეს ერთი კვირეა!.. როგორ, რა ნდომით შეგვიბაჟე ჟურნალისათვის მისაღებს, როცა სიმშვილით ხუღს ვდაფავ, მუნღები სუსტობს, კანკალებს თავი თავისთვის ქანაობს, გუელ ძაღზე სტემს, ფართხალებს და სპ „ჩეთვერი“ პურისთვის გუჭი გარს დგომას მისაღებს? შიდი ღა ასეთ ხანაში უურბ ათხვე სიძემსა, შიშიილი ოდეს გაჭრფოლებს, ხან კიღვე შეტაციებსა; როცა მოგვიღებს ფიქრები კითხვებსა მტრათ მძამუსა, რაცა გაქვს დარდი, ბოღმები, ვეღა წინ დაწვიმებს!..

ასეთ ტანჯვაში ვის ძაღმს შეთხუქრე შეწიწვიანს ლექსები? სანამ არსებობს ცხორების ამგვარი გული წესები,— ნუ ელი ტუელია, ეშმაკო, თანამშრომელი, შიწრელები, ვერ მოგაწვდიან მისაღებს, თუნდ იქნე ღანაკვანესია!.. არა თუ პური, არა აქეთ მათ შესამოსი ფართალი, ვფიციე ჩემს აღღასს, მისიილი და შენღე კითხნა მართალი: თუ კიღვე ომი გატყელდა, ჩვენ რაც დიწე გვაქვს და ძალი, ვეღაფერს სისხლს შევეწირავთ დაგშეებით დიდ-განაწვადი. ხორცს არ იკითხვ: მთლათ გაწვდა, თუ არის, ისიც შავია, დილით რომ გაგად ბაზარში, სურათი გუღსაჯავია... ოხ, ნეტა, რომ შედარებამ რაღაც ოხერი ზავია, თუ ასე დიდხანს გასტანა—მოჯობს მოვიელა თავია!.. ან თუ მივწვდები ოდესმე დამიფუნქიელს კრებასა?— ატერ, შეიდი თუ რვა თვეა მის „ზღას“ მინისტრი გეჭმავს, მანც არა აქვს საშეელი—გერენსკი თვისკენ ქეჭავს, ბაღშეევიბინ ღვინით შეკრების საქმეს წყაყავს... ჭოღა, თუ ასე გატყელდა მე ადარ ძაღმის მოთმენა, ამას მიტომ გწერ, ეშმაკო, რომ დაუთქრედ შეის შენა; ამისხნა რთული კითხვები, ცხორებამ რაც დავგვიყენა: თუ როგორ შევსძლი სიღრცხლე, სულის-თქმა და თავის-რჩენა?!..

პოლიტიკოსი არა ვარ, არც ფილოსოფოს-ბრძენია, *) შიგრამ ეს ერთი ვი მანც ადვილი მისაწვლიანა; რომ იაწეწა საყვებით თავისუფლება ჩვენია, და ვაჭ თუ მისი პოლო ხანს; მას დათვლილი აქვს დღენა?!.

— — —
 ამ გუჭს გამოვსთქვამ მე შენთან წრფელათა და მოწიწებით, ამიტომ გამომიძნელდა, წერილს გწერ შეგვიანებით!..
 ალბურონი.

*) ამას ისეღდა მივხვდებით, თავი რათ შეგვიტყნია!
 ეშმაკი

ზ ა ვ ი

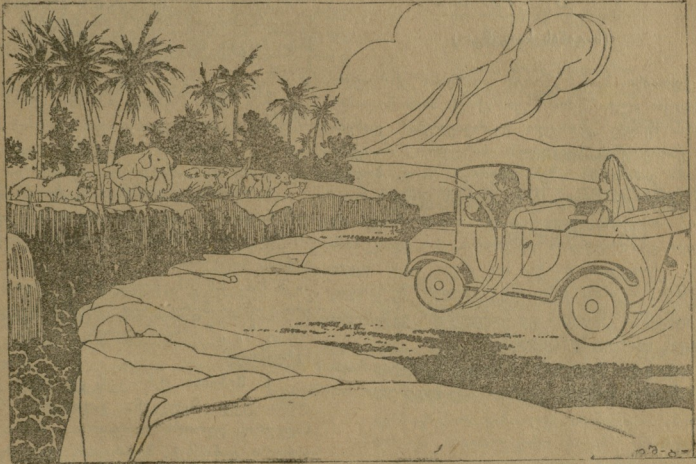
ო. შლინგ -

მოქალაქე. ეი, მეგობარო, არ მოგწყინდა მაგ
 ღრუბლებში ჯდომა? ჩამოდი, ჩამოდი, აი კამფეტებს
 გაქვებ...

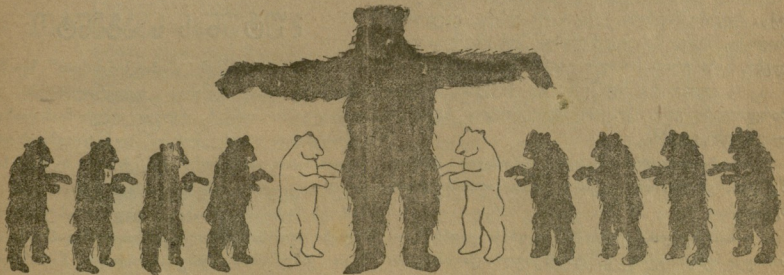
მ რ ვ ზ ა უ რ მ ბ ა

ეროვნული
ბიზნისობა

შოფერი. აი მატუშკა, გაიხედე რა მშვენიერი ბაღია! მგელი და ცხვარი
ჯრალ სძოვს. იქით იტყირე, ერთი მუხლი კიდეცა და უკვე იქ ვიქნებით.

ტ რ ი ჯ - ტ რ ი ჳ

ცოლ-ქმარს ბასი ჭქონდა, ცოლი ამიობდა: თმის შოშორებს კრუტა ჭქეაო. ქმარი
შუტიციღებდა, პარსვო. მუსაიფი კამათად გადაიქცა. კამათი ჩსუბათ. ურთმანეთი მანინ ჯერ
დამარწმუნეს. ქმარმა ცოლს ხელი სტაცა და შორეუშა ჩააგდო. შაგრამ სანამ სრულიად
ჩაიშაღებოდა, ქმარს ორის თითით, მსგავსად შკარატელისა, ანიშნებდა: კრიტ-კრიტო.

ს სწრაფო ღებეშები

(სატანას სააგენტო)

ქუთაისი. ს.-ფ. „წითელ გვარდიას“ ქართულ-მა პოლკმა ალყა შემოარტყა. ცოტა ხნის მოლაპარაკების შემდეგ „წითელი გვარდიელები“ დანებდნენ. ებრაელების სიხარულს საზღვარი არ აქვს. ყველანი გაიძახიან: „შენ გაუძლებ ს.-დ. პოლკსაო“ (ქართულ პოლკს ს.-დ. პოლკს ეძახიან, რადგან იქ თითქმის ყველა ს.-დ. თანამოაზრეებია). „წითელ გვარდიელების“ გენერალი, რომელიც ამას წინათ შემთხვევით დაიჭრა და ეხლა თავს უკეთ გრძობდა, ამ აზრის გამო ისევ ცუდით შექჷნილა.

ბანკებში „წითელ გვარდიელების“ ვექსილები დღეიდან აღარ დახურდავდება.

სანოვაგის შემოტანამ სოფლიდან იმატა, რადგან საწივერო ფულს გადახდა სავალდებულო არ არის.

ს. გუბი (არჩევნები).

— შენ ბოლშევიკი ხარ? — შეეკითხა სერაფიონი ერთ გლეხს.

— მე პირველი ნუმერი მინდა! — უპასუხა გლეხმა.

— რისი პირველი, რა პირველი, — ჩაერია იქვე მდგომი ბარნაბა, — მაგას რა ესმის, გაუგონია რაღაცა, მიეცი მეხუთე ნუმერი. შენ დაგიდგა თვალები, განა ერთი ბოთლი ღვინო სჯობია ხუთს?

— ღვინო რა შუაშია, მე ნუმერი მინდა, პირველი ნუმერი, ცოცხალ დემოკრატიის ნუმერი! — უპასუხა გლეხმა.

— ჰა პირველი ნუმერი, — შეაძლია მეხუთე ნუმერი სერაფიონმა გლეხს და თან ბარნაბს გადახედავს.

— პირველი ნუმერი, როგორც მითხრეს, — სარივით უნდა იყოს გაშტიკინებული და ამაზე კიტის ძღბივითაა მოკუნძული, ნამდვილ მატყულებს, — გაივიქრა გლეხმა და უბიდან ამოიღო სხვა ჩონჩხი, რომელიც წინა დღით მიუტანეს და მის თვალწინ შიგ პირველი ნუმერი ჩადეს.

— ჰე ბიჭო ბარნაბა, — მოიშველია სერაფიონმა ბარნაბა, რომელიც რევოლუციით ხელში მიგარადება გლეხს და ხელიდან გამოსტაცებს პირველი ნუმერს და მეხუთეს ჩაუდებს, — მიდი ჩაავდე ასე, თორემ შენსას ქვა ქვაზე არ დარჩებაო.

ამნაირათ მიიღო მეხუთე ნუმერმა ფარული კენჭი.

ს. რიონი. გვეონებთ ს. რიონი სხვა პლანეტის ნაწილიაო. სანოვაგე უხვად იშოვება, ომამდე არსებულ ფასებში. მაგალითისთვის მოვიყვან რამდენიმე მაგალითს: კეცი ჭადი 7 მ; ბოლოკი კონა 9 მან. 20 კ.პ.; ბუფეტში ჩაი, ქიქა 1 მან. 70 კ.; ერთი უნცი ჰური ერთი სკრუპულა ყველით 20 მ. 90 კ. 0/10 მოსამსახურეს, — ხურდა რაც უნდა გერგებოდეს.

ს. მუხიანა. ტროცკის დეკრეტის განხორციელებას უკვე შეუდგენ. გადაყენეს რკინის გზის სადგურის უფროსი და კასირი. მათ ადგილზე მენისტრები დანიშნეს. მენისტრების ადგილზე კი პირველები. მენისტრების სიხარულს საზღვარი არ უჩანს. ამბობენ: მატარებლებს აწი ჩვენი ურმებივით მოვიხმართო.

სატანა.

გუბუნას სააგენტო

ფოთში არჩევნები „კაპარქინასავით“ ზღაზნით მიმდინარეობდა. კერძოთ ფედერალისტები დიდ ფაცა-ფუცუ იყვნენ. პირველ დღეს მობილიზაცია გამოაცხადეს თავის „ჯარში“ და მატარებლის დროს მთელი მათი „არმიით“ (90% ქალები იყვნენ) ჩამოვიდნენ სადგურზე. ხმა დადიოდა: ქუთაისიდან რაზმებს და მუხიკას ელიანო. ფედერალისტების რაზმელები აღარსა გამოჩნდა, გარდა აბაშიდან ჩამოსულ ნიკო ჭამუშაძისა. ქამუშაძე ძლიერ ნასიამოვნები იყო, რადგან ეს „შეხვედრა“ საკუთარი მისად მიჩინია. ფედერალისტები ცეცხლზე წყალ გადავლებული დაბრუნდნენ ბაზრისაკენ, მარა ბერძნის ქუჩაზე მსლებლები მამა კაცები რესტორანებში წავიდნენ.

ქართული
ქალთა წრის წყალობით

მოვიდენ და ქალაქის თვითმართელობაში მარტო ქალთა „ბაზალიონი“ მიჰყვა მეთაურებს.

საარჩევნო მიტინგზე ფედერალისტების „ციცერონმა“ მურუსიძემ კრების დაწყებიდან გათავებამდე „ილაპარაკა“ ს. დ. ლანძღვა-გინება, ხოლო, როცა მსმენელებმა და თავმჯდომარემ მას საგანზე გადასვლის წინადადება მისცეს, მურუსიძემ ისტერიკა აუვარდა. მიმართა რუს ჯარისკაცებს და კინაღამ პროვოკაციული წისქვილი დააბრუნა. ე. თევზაიამ „შესძლო“ მურუსიძის პასუხის გაცემა და დემოკრატიული აღმშენებელი ჯარისკაცები დაამშვიდა. მურუსიძე კიდევ არ დაკმაყოფილდა და მიტინგის დაშლის შემდეგ უხსნიდა ჯარისკაცებს ს. დ-მ ბაღს მიწას არ აძლევენო. ჩვენ არ ვიცით, მაყურებელმა როგორ დაიჯერა მურუსიძის ლაპარაკი, ის კი დანამდილებით ვიცით, რომ თვით მურუსიძეს თითონ არ სჯეროდა თავის ნალაპარაკი და ამიტოა ჩვენ სააგენტოს არ დაუქარავს იმედი მურუსიძის მორჩენისა ისტერიკისაგან.

რომ ყმაწვილს და ქალთა მოუვა ძილიო.
რა უშავს აწ ღუშეთს—
ღირსია ქებისო,
ქალთა წრის წყალობით
ცრემლი სდის შვებისო.
ქანგელი ბზიკი.

«პოლიტიკურ-მეცნიერული» შპრილები

ვერძნობდი, „პოლიტიკოსი“ ვიყავი და „მეცნიერიც“. ვსწერდი, რომ მაღლით მომადლებული ნიჭით ქვეყანას ვეაფერს ვარგებლი, მარა მოგესვენებათ ძველი მთაგრობის ხელში ყველაფერს მოწმობა და ნებათვთა უნდოდა. აქაო და სკოლაში არ ყოფილხარ, უნივერსტანტი არაბარ, მეცნიერიც ვერ იქნებო. განათლება არ მიგიღია, „ნერგამორტნი“ ხარ და პოლიტიკოსი სიიდან გამოხვალაო. მარა დღემა რევოლუციამ სხვა უსამართლობათა შორის გადალახა და გააუქმა სწავლა-განათლებისა და მეცნიერების „პატენტები“. დღეს ყველას შეუძლია, მიუხედავთ სწავლ-განათლებისა და ცოდნისა, ლექტორიც იყვეს, საზოგადო მოღვაწეც, პოლიტიკოსიც, მეცნიერიც და ფილოსოფოსიც. იქნება ზოგ ძველი წყობილების მოტრფილეთ ეს ახალი თავისუფლება არც სჯერათ, მაშინ მე „მიშველი ფაქტებით ამ რეჟიმის მონეტარსც დაუშუტეცებ, რომ დღეს უფელს და ყოველგან ყველაფერის უფლება და შეძლება აქვსთ. მაგალითები! ინებეთ: ლ. ზოდელავა სრულიად უბრალო უსწავლელი და გაუნათლებელი კაცია, მარა საერთაშორისო უფლების დოქტორი (ექიმი) გახდა მხოლოდ თავისი გადაწყვეტილებითა და ენით. მსოფლიო მნიშვნელობის ლექციებს კითხულობს, ნ. დ ბის მონღოლიობით ლექტორია, ლეონიდ მიტროპოლიტს ერთი ბროშურა აა დაუწერია, არც ერთ პირველ მანისობის დღესასწაულზე არ დაგვმარგებია უბრალო ფურცლების გაყრცელებაშია-კი, არც ერთ იაჩიკის წვერადაც არყოფილა, მარა თებერვალში ლენინსაც წააქარბა. ვგზარბი ჩამოავდო, კირონი დააყენა,

რას ამბობენ?

ქ. ღუშეთი.

ამბობენ: ღუშეთში ქალთა წრე არისო, (რომელშიც შედიან ქალნი ერთ მხარისო). მიზნათ აქვთ: რაც მკვდრები ღუშეთში სუფევსო, სულყველას სიცოცხლე და საქმე მისცესო. ამისთვის არ ზოგავს ღონეს და ძალასო, ქეუას და გონებას, თავისა ქალასო. კრებაზე წრე იწვევს ღამაზსა ვაეებსო, (აღბათ თუ სხვა გეგმა წინ დაისაბესო). ისეთი კამთი ღვივდება ტკბილიო,

მთელი სასულიერო რეგულირება მოახდინა. ასე გასინჯეთ ანაფორისა და ხელუხლებ წევრის მაგიერ „ჩაქურაისა“ და „ბუღანეს“ უფლებაც კი მოიპოვა. მოწაფეებში შეიფერეს მასწავლებლებზე უფროსობა. ჯარის-კაცში გენერალს აჯობა სტრატეგიაში. პოეტ-რომანტიკებში მარქსი დარღვილეს კერძო საკუთრების მავნებლობაში. „ქვევის პარლემენტარიატმა“ მარქსის ბაირალით იყისრა ინციატივა კირონის კურთხევაზე. ნაც. დე-შა უფასოთ დაურიგეს გლეხებს მამული. პარლემენტარიატმა თვითმპყრობელი რუსეთი თავის კურტნით სოციალიზმში 24 საათის განმავლობაში ვადიტანა. ტროცკიმ მოკავშირეებს აუქრძალა ომი. ლენინმა რილენკოს დახმარებით მილიტარიზმი გააუქმა. მსოფლიოში. თედორე კლანდატემ გავეთილები მისცა ნ. ყორანის. „რუს-ინგილომ“ კაც, წერეთელი აიყვანა მოწაფეთ ლექტორობასა და სიტყვიერების თეორიაში. მეც ვიწყებ პოლიტიკურ შეცნობულ გამოკვლევებს და მოემზადოს ჩემი მკითხველები შემდეგი ნომრისათვის.

ბუტუნა.

სუფსის მსარკები.

(ვოდევილი ერთ მოქმედებათ)

მოქმედნი პირნი:

„მიშელ“	35 წ.
კოსტა დაუბაძე	32 წ.
წვერტაძე	25 წ.
მომჯურაძე	45 წ.
ზარტენ	32 წ.
ნიტო	28 წ.
კომუნისტა	30 წ.
გაბა	30 წ.
ნენა (უსიტყვოთ)	28 წ.

(სცენა წარმოადგენს პატარა ოთახს, სადაც ერთი მაგიდა ღვას და რამოდენიმე სკამი. ერთი ფანჯარა ქუჩას გადაკურებს).

კოსტა. (ზის და გაწვოს დასტკერის, დრო ვამოშვებით ხელებს ვაიჭნევს და აღვლებული მაგიდაზე სტეშს).

გამოსვლა II.

მიშელ. (შემოდის ჩუმათ და მორიდებით სალამს აღვფეს კოსტას).

ამხანაგო, უკაცრავად, მაგრამ თუ არ გეწყინება, ლოლიკურათ რომ ვიშჯელოთ, არ ჩითვლის ეს ვინებათ! ველარ გიცნობთ და ამიტომ ძლიერ მინდა, რომ გიცნობდეთ, ლოლიკური თვალსაზრისით ჩვენს შორის რომ ხიდს გავდობდეთ!

კოსტა. (დგება) სიხარულით... არ გეწყინოთ, თუ ლოლიკით ვერ წაგაძებ, რაღა დიდი ვაგაგდელია: კოსტი ვარ შელაგბაე. (ხელს ართმევს).

მიშელ. ძლიერ კარგი... მე ვახლავარ მიხილი ჩაქულია, სუფსის სკოლის მასწავლებლობა დანიშნული, სარჩულია. ამხანაგო, მე ვავიგე თქვენ რუსეთში გიცხოვრიათ, შეგვეუხაროთ იმ ქვეყანას ცოლიც კარგი გითხოვინათ. როგორც ვიცი, თქვენ რუსეთში კარგი ხნითა ბრძანდებოდით ეპვიც არ მაქვს, რომ ამ დროში ესერთათაც ვახდებოდით.

კოსტა. (სიხარულით) მართალს ამბობთ... ეს ასეა, მე ესერთ რუსეთს ვავხდი, მაგრამ დღემდის თავს ვალოავლი ამ სუფსაში ისე წავხდი. ჩემთვისა ვარ... ქე შემეწყო აქ ეს ხალხი, აქ ეს ვრა. უკაცრავად, ეს მითხარით, ხომ არა ხართ თქვენც ესერთ? მიშელ. ვახლავართ, და ამ სახელით ვამაყობ და თავს ვიწონებ, უწინ ვახლდით დემოკრატი, მაგრამ იმ დროს არც ვივონებ. ესდებება ვერ შევწყვეთ, სულ არ მომწონს მათი სახე, ესფერთ ბანაკს ვადავებარდი, ცოლად ხნითა იხიც ვნახე. იქ მინდოდა კინკლობა სცვაფრივ ამეშენებინა, მებრძოლთ რაზმი შემეგდინა

იმით დამეშვენებინა.
 ხალხი მიგზღი: ჩვენს სურვილგმა
 ხალხი მტრულად უყურებდა;
 რომ ცოდვები მოგვეხანა,
 აიანას გვაპყრებდა.
 რაღა მექნა: უკან წასვლა
 დამურას ბედს მარჯვენებდა;
 გადავიდი ვსერთ ჯგუფში,
 იგი თავს არ მარწუნებდა.

კოსტა. (ღიმილით).

შენ, ჩემო ძმავე, მგონი აქაც
 ვერ მოიციდი, გავგეპტევი,
 მუღამ კოკა წყალს არ იზიდავს,
 გაგვიტყდები, წავაგეპტევი.

მიშელ. ეჰ, ამას რა ვაწუჭებთ,
 მე ჩემს საქმეს მოვავტვარებ,
 გაფტვრები და გამოფტვრები
 მთელ ძალ-ღონეს მოვახმარებ.
 მე მსურს აქა, რომ მოვეძებნო
 ესერების მიმდევარი.

დამეხმარეთ და ვაფტრინოთ
 მაღლა ქორი, ძირს მწვევარი.
 დავიპიროთ, ვისაც ენახავთ:
 გიჟო, კოქლი, კარგი, ავი,
 ნუ დავებებთ, ვინც იქნება,
 მოუყაროთ ერთად თავი.
 დავარსოთ ერთი ჯგუფი,
 ჩვენ გავუძღვეთ მედგრათ წინა,
 გეტყობათ, რომ თქვენს გონებას
 მოეწონა, გაეცინა.

კოსტა. კარგი, მაგრამ აქ ვინ არის ასე უცებ მოგვემხრობა?

გურულგმა ხომ კი იცნობთ:
 მოგვაშურებს, მოგვემტრობა.

მიშელ. ნახავთ, როგორ დავტრიალდეთ
 სულყოველგან: იქ—თქვენ, აქ—მე
 ნურას სჯავრობთ, მე ცოტათი
 მოვავტვარე ჩვენი საქმე.

კოსტა. როგორც გნებავთ, მხოლოდ თქვენგან
 ვერ ნუგეში მაქვს კი მტირე;
 ვაჭ თუ ფეხი წავიბორკე:
 თავი ხალხში დავიმტირე.

მიშელ. მედგრათ იყავთ, ამ წუთიდან
 დავიბაროთ ყველა ისა,
 ვისაც ბევრი ცოდვები აქვს,
 მომდურავი ამ ხალხისა,
 ერთი ქალი ჩვენი არის,

მისწავლემოლად აქ მოვიყვანე
 ეტყობა, რომ კეკიანია,
 ვსერებსა ესფერო ურეგს.
 დიდხანს ვსიცი: ჩვენს ანკესის
 ვწინოდა, ჩემგან რბოდა.
 სიყვარულსაც ავუხსნიდი,
 ცოდის რომ არ მშინებოდა.
 კოსტა. (უანჯარაში იცქირება)
 მოდი ერთი აქ მოვიხმო
 ნიტო, ალე, კაშენისტი;
 ვინც კი არის ჩვენი დროის
 დამგმობა და მოწუნისტი.

მიშელ. აბა ჩქარა, რას უყურებთ
 მოგვიწყლიოთ ესერთ უთოში,
 გაფტრინეთ და აქ მომგვარეთ
 თითო თითო ამ ერთ წუთში,
 (კოსტა გადის. მიშელ სიხარულით ბტუნაობს, შე-
 მოდის მომდურაძე).

გამოსულა II

მიშელ და მომდურაძე.

მიშელ. გამარჯობათ. უკაცრავათ...
 დავავალიეთ... ეს გვიფხარით,
 ხალხი რატომ მოგვიმდურათ?
 მოწყვეთ წყნარად, ნუ იჩქარით!
 მომდურაძე. რაღას ვსალავ, გეტყობათ, რომ
 ჩემზე უკეთ თქვენ ეს იცით,
 ავ კაცობას მებრალღებთ
 მირდაპირ და მრული ფიციო.
 იყვირეს და ერთ კრებაზე
 დამიკარგეს ხალხში ნღობა.
 იგი კარგსა ნულარ ელის
 დემოკრატებს ვინც ენღობა.

მიშელ. მიზეზი ყველს, აქ რომ არის,
 კერძო ჯგუფის ეს ბრალია
 თქვენი მაზანის მფარველობა
 ჩვენ პარტიის დღეს ვღლია,
 დემოკრეტი ასე არის:
 არ აურეგს ბარდა იაში.
 თქვენ, თუ გინდათ გაიწარჯელოთ,
 შემოდიეთ ჩვენს პარტიაში,
 გავგებთ ვინც არაინ
 ესერები მთელ რუსეთში;
 ყველა იმას მფარველობენ,
 ვინც ჩავარდა მუხთალ ბედში.

მომდურაძე. ამ წყალობას თუ კი მიზამთ,
 უკეთესი რა იქნება!
 ნეტავ იმ დროს მოვესწროდე,
 დემოკრეტი გაიქნება.

(შემოდის ალღ)

გამოსვლა III

იგინივე და ალღ.

ალღ. მე, ბატონო, გიახელით
თქვენ სიაში ვეწერეი,
რომ არ მინდა დემოკრატი,
მიტომ მომწონს ესერები.

მიშელ. ძლიერ კარგი, ძლიერ გმადლობთ,
ფასობს თქვენი წვეულება;
ნეტავ ყველა სუფსილემს
ასე ჰქონდეს ჩვეულება.

ალღ. გავიგე, რომ მიწა თურმე
ხალს ურღებთ უფასურათ,
თუ კი რამეს ქე მარგუნებთ,
არ დაერჩებით უმადურათ.
მიავიგათ მე მეუვისთან
არ გიწოდებთ მარტო ძმობილს,
დამფუნებელ კრებისათვის
გისაკუთრებთ ავტომობილს.

მიშელ. ამ საკითხში ესერებმა
თვითონ ხალხსა რაც სწიადია,
ახალი გზა გაიკვლიეს
ყველსათვის ეს ცხადია. (შემოდის ნიტო).

გამოსვლა IV

იგინივე და ნიტო.

მიშელ. მობრძანდით და ჩვენს პარტიას
გაუმარჯოს კრავ-მელბითა!
დემოკრატებს თავს ზარს დაცემით
ჩვენს უცებ მრავლებითა.

ნიტო. (ფიცხათ). ესდებმა არ მიკადრეს
მომახვიეს ცოდვის ბარგი?!
არ მიმიდეს პარტიაში?!
თქვეითან ხომ ვარ უფრო კარგი!

მიშელ. მართალს ამბობთ, ესდევბთ ჯგუფი
თქვენისთანებს არ ღებულობს;
რა ძალაა თქვენში, იგი
ალარ იკვლევს, არ გებულობს,
(შემოჩანჩურდება მტავია)

გამოსვლა V

იგინივე და მტავია.

მტავია. გიახელით ჩისაწერათ,
კარგია თუ ეს ავია
პარტენ მტავია შე სხელოთ,
გვარეულად კი მტავია.
დემოკრატებს ქე შეესძლული,
სხვა ვინ მოსწონს ან ვაქარი,
ხორცს თუ ჰყიდის კირიანსა,
ფართალს აქრას ან ნაქარი.

დუქანი მაქეს ცარიტო
მოიხმარეთ თქვენი მტავია
იქნებ აწი ქე შემაქოთ,
დღემდის, ცხოვრობ კი გინებით.
ძლიერ მომწონს თქვენს დროსაზე
წარწერაი სიტყვებია:

„ბრძოლით ჰპობენ წენს უფლებას“,
ამ გამოთქმით ვიწვევია,
მიყვარს ბრძოლა, ბრძოლით ვცხოვრობ,
მას არა აქვს ბოლო, კიდე,
ჩემს ოჯახში კი ასეა
ლამაზ ქალს, რომ გადვიკიდღ.

მიშელ. მასე ვატყობ თქვენს მკლავებსა,
რომ ბრძოლაში ვარჯიშობდა.
მართალს ამბობთ, ძალის მადღას,
ოჯახში, ხომ ხარჯვა სჯობდა.
(შემოდის წვევრტაძე გრებიო)

გამოსვლა VI

იგინივე და წვევრტაძე.

მიშელ. აი ხედავთ ვინ გვესტუმრა?
ახალგაზრდა ჩინებული,
კოსტა ტანის, მოკაზმული,
ულფაში აწკვირტინებული.

წვევრტაძე. (მიშელს) მიბოძეთ, რომ ჩემი თავი
თქვენ გაგაცნოთ ამ ერთ წუთში:
ვაქარი მე არ ვახლავარ,
ველარ ავკრავ ათასს ფუთში;
მაგრამ შრომა სხვა ამ მიყვარს,
მომწონს მხოლოდ ხეტიალი.

ეს სოფელი ვის ვაიტანს,
რას დამყარის ეს ტიალი!
ბანქოთ თავსა ხან შევიტყვე;
სხვა ასეთიკ ბევრი ვიცი.
ჩემთვის შინიკ სულ ერთია
ცხენი მყავდეს, გინდა კვიცი.
ხარდის ხან რომ ღვინოს დღვევ;
მაშინ ზნეთ მაქეს ომი მეტი,
მაგრამ ამით გადვიმტერე
სოფელ სუფსის კომიტეტი.
გამაძევეს ამ დაბიდან,
ჩამიკავეს ასე ენა;
ესლა თქვენი თუ დამიფარავთ,
იქნებ ამცდეს ვართ რბენა.

მიშელ. ჩვენ მოკავწოთ ჯერ ეს საქმე,
მერე სხვასაკ კი გავხდებით.
ერთი კაცი რომ ვერ ვიხსნათ,
ასე მართლა არ წავხდებით.

ზამოხვლა VII

(შემოდის კოსტა, კომუნისტი მიმონათ ხელზე და ნენა-კასწავლებელი ქალი)

კოსტა. კომუნისტსა, რომ ვუწოდებთ, შა—ეს კაცი მთლათ ჩვენია.

წკვერტაძე (თავისთვის)
ქორით იქერს კომუნისმსა,
მაგალითად საჩვენია.

მიშელ. (ყველას).

ამხანაგო, მაშ მოთავდა
ახალ წევრთა თქვენთან რება.
რომელნიც ვართ ისიც კმარა,
მე მსურს გაეხსნა აქვე კრება.
ყველაზე წინ ავირჩიოთ
ჩვენი კრების თავმჯდომარე

ყველანი: „თქვენ იყავით, ამხანაგო,
კოსტაი გყავთ, მაქ მდგომარე.“

მიშელ—(კოსტას)

ხომ კი ხედავთ, ჩუმით, მშვიდლათ
სახელს ჩვენიც კი მოვიხვეჭავთ,
თუ ცოდვები რაშე გვქონდა,
წყენარად ნულად მოვიღებავთ. (კრებას).
გამდლობთ ყველას იმ ნდობისთვის,
თქვენ რომ გინდათ აქ მარგუნოთ.

(წკვერტაძე ფეხს სცემს იტაკზე)
სიწყენარეს გთხოვთ, რას მივიღებთ,
ფეხები რომ ვაბრაუნოთ,
დამეხმარეთ და მივმატოთ
ჩვენს ჯგუფს ბლომად ქალ-კაცია,
სახელად კი ჯერ დავითქავთ
ესეთი: „ორგანისხაცია“.
თან ავირჩევთ პრეზიდენტს,
მხოლოდ გვინდა თავის ხმარა,
ასახელეთ კანდიდატი:
მე მგონია-ათი კმარა.

წკვერტაძე. უკაცრავად, მაგრამ თქვენკი
თავი ორათ ჩაითვალეთ.

აქ ცხრანი ვართ სულყველანი...
ხელ მეორეთ დაითვალეთ!

(**მიშელ** ითვლის თავისთავიდან და ათავენს თავის
თავით, (საერთო სიცილი).)

მიშელ. რა გაციენებთ, მართალია
ცხრა ვართ ყველა აქ მჯდომარე,
მაგრამ ჰკუბა გვიკარნახებს
ორათ ვთვალეთ თავმჯდომარე.

ასახელეთ, რას უყურებთ
დრო გვიჯდება ესას მურობაში
მე ძლიერ მწყენს, რომ ვამხადეთ
თავჯდომარე ასე ჩიროთ.

(ასახელებენ კანდიდატებს, მიშელ ითვლის)

მიშელ. (ხმები)—ერთი მიშა; ორი—ალე;
სამი, ოთხი, იტა ალე,
მე-ცხრე-ჩვენი რუსკი ჩიჩი,
მეთუე კი—

წკვერტაძე. (ოლო ჩიჩი)

მიშელ ამ ხუმრობას აქ ადვილი
არ ქონდა და არც კი ვარგა.
თქვენმა ქცევამ მე იმედი
მომავლისა დამიკარგა.
მაგრამ კარგი, ეხლა პირველს
კანდიდატსა თუე კი ირჩევთ,
ერთად ხელი რომ ასწიოთ
ჩემდა თავად ამას გირჩევთ.

(ყველა სწებს ხელებს ყველა კანდიდატებზე)

მიშელ. (ახარტში მოსული)
მაშ ყველა ვართ. გაუმარჯოს
ჩვენს არჩევს მეგობრულად.
ეხლა ბრძოლა, ბრძოლა გეპართებს,
მტერთან ვიყოთ მედგარად, მტრულად,

ყველანი (ჰყვირიან)

გაუმარჯოს, გაუმარჯოს,
გაუმარჯოს ესრებასა,

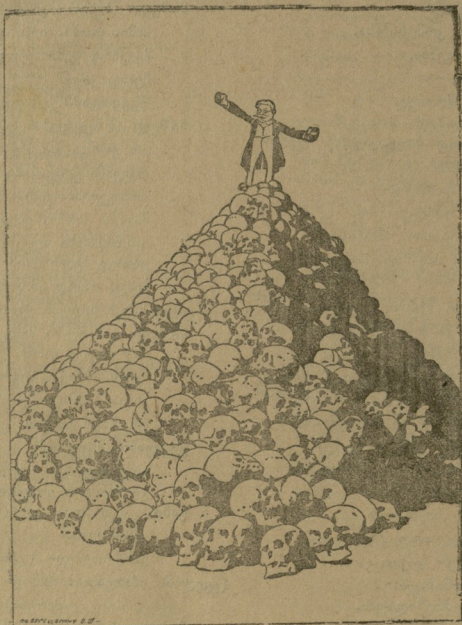
გაბი. (შემოადებს კარს და შემოსძახებს)
გამარჯვებას მეც კი ვეტყუო
ვასწორებულ ჩვენს გეტრებას.

(ყველანი იპარებიან. მიშელ უკანა კარიდან გაი-
პარება).

წკვერტაძე. (კამოდის ქვეშ),
ფუ, დასწყველა ჩემ გამჩენმა,
სადარის არ იარება;
ისე კარვად გაგემარჯოს,
არ მოგსწროდეს ზიარება.
მაგას სადმე რომ შევხვებთ
იმ დღეს არ ვარ გუნებაზე
მთელი სუფსა სუნთქვის მაგის
მოწონება—წუნებაზე.

(გაბი ერთხანს უყურებს და შემდეგ მიდის)

„მოდის—მნახმ“

მილიუკოვი. სტამბოლი, ბოსფორი და დარდანელი ჩვენთვის აუცილებელია!